

תפ"ח (נצרת) 23393-05-16 - מדינת ישראל נ' פלוני

בית משפט מחוזי בנצרת

תפ"ח 23393-05-16 מדינת ישראל נ' פלוני

01 פברואר 2017

כבוד ס. הנשיא, השופטת אסתר הלמן, אב"ד

כבוד השופטת יפעת שטרית

כבוד השופט סאב דבור

המאשימה

מדינת ישראל

נגד

הנאשם

פלוני

נוכחים: בשם המאשימה עו"ד מייסא זועבי.

בשם הנאשם עו"ד ירון ברזילי.

הנאשם בעצמו, הובא על ידי הליווי.

הוריו של הנאשם.

עו"ד מרווה מטעם הסיוע המשפטי.

משפחת המנוח.

גזר דין

מבוא - כתב האישום

1. הנאשם, קטין יליד 1998, הורשע, במסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן ואשר לפיו יוחסו לו העבירות הבאות: **קשירת קשר לביצוע פשע**, עבירה לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין"); **חטיפה**, עבירה לפי סעיפים 369 + 29 לחוק העונשין; **הריגה**, עבירה לפי סעיף 298 לחוק העונשין וכן, **עבירה של שיבוש מהלכי משפט**, עבירה לפי סעיפים 244 + 29 לחוק העונשין.

2. מעובדות כתב האישום עולה, כי הנאשם ויובל אוסדון (להלן: "**המנוח**") תושב עפולה, יליד 01.05.98, היו בקשרי ידידות מגיל צעיר, אלא שבשנה האחרונה, עובר לאירוע מושא כתב האישום, התגלע ביניהם סכסוך שפרטיו אינם ידועים למאשימה. על רקע זה, הקשרים ביניהם נותקו (להלן: "**הסכסוך**").
3. א. ק. (להלן: "**א.ק.**"), הינה צעירה תושבת העיר קצרין אשר התגוררה עובר לאירועים המתוארים להלן, אצל ידידה, בדירה (להלן: "**הדירה**") הממוקמת בקומה השנייה של בניין בשכונת גבעת המורה בעפולה (להלן: "**הבניין**" ו"**הרחוב**", בהתאמה). בין הנאשם לבין א.ק שררה היכרות בזמן הרלוונטי.
4. עובר לתאריך 15.04.16, הכירו המנוח וא.ק באמצעות רשת הפייסבוק.
5. עובר לאותו תאריך, על רקע הסכסוך, כמתואר בסעיף 2 שלעיל, גמלה בליבו של הנאשם ההחלטה לפגוע במנוח. על מנת להגשים את מטרתו, שידל הנאשם את א.ק ליצור קשר עם המנוח, בתואנת שווא, כי היא מעוניינת להיפגש עמו. כאן המקום לציין, כי הנאשם הודיע לא.ק, כי בכוונתו לפגוע במנוח.
6. בתאריך 15.04.16, בשעות אחר הצהריים והערב, יצרה א.ק קשר עם המנוח, הן באמצעות שיחות טלפוניות והן באמצעות התכתבויות בטלפון ובפייסבוק, שנמשכו באופן אינטנסיבי אל תוך הלילה שבין 15.04.16 - 16.04.16, והציגה עצמה כמי שמעוניינת להיפגש עם המנוח ביחידות בדירתה תוך שפיתתה אותו להגיע אליה. המנוח התפתה והשיב, כי ייצור עמה קשה במהלך הלילה. במסגרת הודעות אלה, א.ק אף הציעה למנוח לעשן עמה סמים. אולם, הוא לא הסכים.
7. כל זאת, עשתה א.ק לדרישתו של הנאשם ותוך שהיא משתפת אותו בהתכתבויות שהיו בינה לבין המנוח.
8. תחילה, המנוח לא השיב להודעותיה של א.ק, וזו עדכנה את הנאשם. הנאשם הפציר בא.ק ודחק בה להמשיך וליצור קשר עם המנוח, והדריך אותה באילו מילים לפנות אליו, בכתבו לה בין היתר: "תגידי לו בואנה יא זבל, אני מכינה לנו את הבית לשבת ואתה מסנן". כינה את המנוח בשמות גנאי, ודרש מא.ק לעדכן אותו בהתכתבות בינה לבין המנוח.
9. בתאריך 16.04.16 בשעה 01:12 בלילה, השיב המנוח לא.ק באמצעות הפייסבוק, והשניים תיאמו, כי המנוח יגיע לדירה במהלך הלילה, בסיום בילוי עם חבריו. א.ק עדכנה בכך את הנאשם, אשר הוסיף ודחק בה לפתות את המנוח להגיע לדירה, ולעדכן אותו בשעת הגעת המנוח, כך שהנאשם יספיק להגיע לשם, ולבצע את זממו.
10. בסמוך לשעה 02:00, נפגשו הנאשם וא.ק בסמוך לבניין, וא.ק הובילה את הנאשם לדירה, שם המתינו להגעת המנוח. השניים סיכמו ביניהם, כי עם הגעת המנוח לבניין, הוא לא יעלה לדירה וכי הנאשם ייצא מהדירה וירד לאזור הכניסה לבניין ויפגע בו.

11. בסמוך לשעה 03:00, הגיע המנוח, כשהוא נוסע ברכב של חברו י"ד, יחד עם חברים נוספים, לרחוב אבן גבירול, וירד מן הרכב, ליד תמרור "אין כניסה" בסמוך לבניין. המנוח התקשר לא.ק, אשר ירדה אל הרחוב, כשברשותה מכשיר הטלפון הנייד של הנאשם, ממנו התקשרה אל המנוח, פגשה את המנוח, חיבקה אותו והובילה אותו אל גרם המדרגות שבבניין.
12. הנאשם ארב אותה עת למנוח בגרם המדרגות של הבניין, כשחלק מפניו מכוסות באמצעות "חם צוואר". משהבחין במנוח ובא.ק נכנסים אל תוך גרם המדרגות, הסיט הנאשם את א.ק הצידה וצעק לה שתעזוב את המקום. בהמשך לכך, דקר הנאשם את המנוח בחזהו באמצעות כלי חד, דקירה עמוקה של 5-6 ס"מ, אשר חדרה לליבו. הנאשם הותיר את המנוח כשהוא מתבוסס בדמו בגרם המדרגות ונמלט בריצה מהמקום.
13. בכוחותיו האחרונים הצליח המנוח להגיע אל הרחוב, שם הבחינו בו אזרחים והזעיקו כוחות הצלה שהובילו אותו אל ביה"ח "העמק". המנוח הגיע לבית החולים במצב "קריטי" ולמרות מאמצי הצוות המטפל, לא עלה בידם להציל את חייו והוא נפטר במהלך ניתוח, כתוצאה מדקירתו על ידי הנאשם. מותו של המנוח נגרם מפצע דקירה בחזה שמאל, שחדר ללב.
14. לאחר אירוע הדקירה, במהלך ההתכתבות בין הנאשם לבין א.ק, הנחה הנאשם את א.ק למחוק את ההתכתבויות המפלילות. כן, במהלך פגישת הנאשם וא.ק, מחק מי מבין השניים, מן הטלפון הנייד של א.ק את ההתכתבויות באמצעות הפייסבוק בינה לבין המנוח, וכן את שיחות הוואטסאפ בין הנאשם לבין א.ק מן הטלפון של הנאשם.
15. במעשים אלה, קשר הנאשם קשר לביצוע פשע; חטף את המנוח, בצוותא עם א.ק, כשהם מפתים אותו, באמצעות תרמית, ללכת מן המקום שהוא נמצא בו ולהגיע אל הדירה של א.ק; דקר את המנוח בלבו ובמעשהו גרם למותו וכן, מחק התכתבויות והודעות בצוותא עם א.ק, במטרה למנוע או להכשיל הליך שיפוטי.

הסדר טיעון

16. כאמור לעיל, הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בהסדר טיעון. הסדר הטיעון בא על רקע הליך גישור אשר התנהל בין הצדדים, ובמסגרתו הוסכם, כי הנאשם יודה בעובדות כתב האישום המתוקן וייקבע, כי הנאשם ביצע את העבירות וישלח לקבלת תסקיר שירות המבחן, כמתחייב מגילו. במסגרת ההסדר, הגיעו הצדדים לידי הסכמות גם לעניין העונש כך, שהנאשם יורשע בדין, המאשימה תעתור להטיל עליו עונש של מאסר בפועל בן 16 שנות מאסר ואילו ההגנה תטען באופן חופשי. בנוסף, הושגה הסכמה ביחס לסכום הפיצוי ואשר לפיה - הנאשם ישלם למשפחת קורבן העבירה סכום של 125,000 ₪, כאשר 25,000 ₪ ישולמו עד למתן גזר הדין והיתרה, על סך של 100,000 ₪, תשולם ב-20 תשלומים חודשיים ושווים, על סך של 5,000 ₪ כל תשלום.

לגבי יתר רכיבי הענישה, הוסכם, כי הצדדים יטענו באורח חופשי.

17. בדיון מיום 19.09.16, ועל רקע הסדר הטיעון כפי שזה הוצג על ידי הצדדים, ניתנה הכרעת דין בעניינו של הנאשם מכוחה נקבע, כי הנאשם ביצע את העבירות המיוחסות לו בכתב האישום המתוקן נשוא כא/1.

18. המשך הדיון בתיק נדחה, לצורך קבלת תסקיר שירות המבחן בעניינו של הנאשם. כמו כן, הוזמן תסקיר נפגע עבירה.

תסקיר שירות המבחן

19. הנאשם בן 18 ומספר חודשים נכון להיום, עצור מיום 17.04.16 בגין ביצוע העבירות מושא תיק זה.

20. שירות המבחן התרשם מנער רגיש, נבון, אימפולסיבי, בעל קשיים רגשיים וחסר בטחון עצמי, בעיקר מול קבוצת השווים.

21. נסיבות חייו מורכבות...

22. הנאשם תואר כתלמיד מצטיין... אך החל מהתקופה שבאה בהיותו בסוף כיתה ו' חלה אצלו התדרדרות תפקודית ורגשית. הוא עבר מכיתת מצטיינים לכתה רגילה ובהמשך עבר מסגרות לימודיות, צבר פערים, נפתחו לו תיקים פליליים והחל להשתמש בסמים. ניסיונות שירות המבחן לסייע לו בקהילה ובמסגרות חוץ ביתיות עלו בתוהו, ושירות המבחן לא הצליח לגבש המלצות טיפוליות בעניינו במסגרת הליכים קודמים.

23. אבחון פסיכו-דיאגנוסטי שנעשה לנאשם לאחר שהופנה אליו על ידי שירות המבחן בחודש מאי 2014, מלמד, כי הנאשם הוא נער בעל פוטנציאל קוגניטיבי ורגשי גבוה. בולטות יכולותיו בתחומי תפקוד שונים. הנאשם אופיין כבעל תפקוד נמוך ביחס למצופה, בנסיבות המפורטות בתסקיר, התנהגותו זו נובעת ממצוקה נפשית, מבלבול רב, ומעוצמות גבוהות של חרדה וחסר אונים שמובילים לפגיעות זמניות בשיקול הדעת, ביכולת הוויסות הרגשי וביכולת לחשיבה בהירה. ניכר, כי אף לאחר שהוא חוזר למצב של שליטה, עדיין, הנאשם לא מצליח להבין את העוצמות שהובילו אותו להתנהגות מסוימת.

24. בחוות הדעת הפסיכיאטרית מחודש יוני 2016, עלה, כי ענין לנו בנער בעל הפרעת אישיות אנטי סוציאלית, המתבטאת באי התאמה בולטת בין התנהגות ובין הנורמות החברתיות המקובלות, אי-יכולת לחוות אשמה ולהפיק תועלת מהניסיון ומהעונש.

25. בפגישותיו של הנאשם עם שירות המבחן...

26. הנאשם מוכר לשירות המבחן החל מחודש מאי 2013 מתיקים קודמים. לפי שירות המבחן, בנאשם הושקעו תשומות טיפוליות רבות, אף מטעם גורמי טיפול בקהילה, אך ניכר, כי הוא לא ידע להפיק תועלת ולא הצליח לעלות על דרך הישר.

27. בהתייחסותו לעבירות נשוא הליך זה, הודה הנאשם במרבית עובדות כתב האישום, למעט

סעיפים עובדתיים באשר למידת היוזמה שלו. הוא שיתף בהרחבה בפרטי העבירה ובכאב הרב שפוקד אותו. שירות המבחן התרשם מנאשם מיוסר נוכח תוצאותיה הטרגיות של העבירה. כן, הנאשם ער לחומרת העבירה ולשיקול דעתו המוטעה. בבחינת מבט לאחור, יוכל הנאשם, כפי כוחותיו והבנתו כיום, להימנע מביצוע עבירה. כאן המקום לציין, כי הנאשם הביע חרטה עמוקה באשר למעשיו.

28. כפי התרשמות שירות המבחן, קיימים מגוון גורמי סיכוי והם: היות הנאשם בעל פוטנציאל רגשי וקוגניטיבי גבוה; בעל יכולות וורבליות טובות; יכולת לקחת אחריות על מעשיו; הבעת חרטה עמוקה וכנה ונכונות לקבלת טיפול. לעומת זאת, שירות המבחן הצביע על גורמי סיכון אלה: ביצוע עבירה כה חמורה המאופיינת בתוצאות טראגיות שנעשתה על רקע אקט של חוסר שליטה ואף תוך כדי ניהול הליך משפטי במסגרת תיקים אחרים ולאחר ניסיונות טיפוליים רבים בקהילה ומחוצה לה; ... ; הפרעות קשב וריכוז; הפרעות בוויסות רגשי שמתבטאות בהתפרצויות רגשיות והתנהגויות חסרות שליטה ומפתיעות וכן ממצאי בדיקה פסיכיאטרית מורכבים המעידים, בין היתר,

29. על רקע האמור, תוך שימת דגש על גורמי הסיכון וחומרת העבירה לצד תוצאותיה הטרגיות ומאפייני אישיותו של הנאשם, לא בא שירות המבחן בהמלצה טיפולית כלשהי.

תסקיר נפגע העבירה

30. לצורך עריכת התסקיר באשר לנפגע העבירה, נפגש עורך התסקיר עם אביו של המנוח, אחיו, אמו, אחותו הבכורה וכן סבתו. כמו כן, נערכה שיחה עם רכזת עמותת אל"ה, המלווה ומטפלת במשפחות בהן בן-משפחה מצא את מותו, תולדה לביצוע עבירת המתה.

התסקיר קשה ביותר, ומתאר פגיעה עמוקה מאד, כואבת ונמשכת בתא המשפחתי כולו, ובכל אחד מבני המשפחה באופן אישי.

31. להתרשמות שירות המבחן, בני המשפחה נמצאים בעיצומו של תהליך האבל, בשנת האבל הראשונה, שהינה קריטית לגבי עתידם ומסוגלותם לבנות מסגרת חיים חדשה לאחר אובדן יקירם המנוח.

המשפחה מלווה על ידי עמותת אל"ה וכחלק מהליווי, הוצע להם להשתלב בטיפול פסיכולוגי מסובסד, אך נכון להיום רק האב נמצא במסגרת טיפול שכזו.

32. בתסקיר פורטו ההשלכות של האירוע הקשה על התנהלות המשפחה ומפאת צנעת הפרט לא נעלה אותם על הכתב כאן.

33. מתולדות חייו של המנוח עולה, כי טרם מותו למד בתיכון צבאי ובמקביל עבד בפיצרייה. לפני מספר שנים המשפחה העתיקה כתובת מגורים לאזור אחר בעיר. אולם, המנוח בחר שלא לעבור עם משפחתו ונשאר לגור בבית סבתו, אליה היה קשור במיוחד.

המנוח תואר כנער שמח, בעל ערכים, ניהל קשרים חיוביים עם סביבתו, בעל מזג שקט ורגוע, נער חרוץ ועצמאי, עבד מגיל צעיר במקביל ללימודיו, ובכך מימן את צרכיו האישיים מבלי לפנות לבקשת עזרה מהוריו. בני המשפחה תיארו אותו כמי שהיה קשוב למצוקותיהם של כל סובביו עם יכולת נתינה ומכאן, נובע ומתדפק גודל האובדן.

בני המשפחה התייחסו אף לחברות בין המנוח לבין הנאשם שנראתה בעיניהם כבעייתית, ואף שיתפו בכך את המנוח.

34. בני המשפחה התייחסו למותו של בנם כאל רצח מתוכנן ובכך ביטאו את מורת רוחם באשר להסדר הטיעון. מבחינתם, אין עונש שיפצה אותם על האובדן והם מצפים שהנאשם יענש במלוא חומרת הדין.

35. התסקיר תיאר בהרחבה את יחסם של בני המשפחה ביחס לאירוע מושא כתב האישום וכן את מצבם לאחר מותו הפתאומי של המנוח אשר הותיר אותם להתמודד עם אובדן קשה, כאב שאינו מרפה ומצוקה מתמשכת. בשיחות עימם ניכר העצב, הגעגועים והקושי להשלים עם הסופיות של המוות. השיחות עמם לוו בבכי וכעס כלפי הנאשם ומשפחתו. בני המשפחה ביטאו תחושת עוול, תסכול והחמצה. הם מתקשים לתפוס את הרוע והאכזריות של אדם שזכה אצלם בעבר למעמד של בן בית, ותחת זאת הוא בגד בבנם ובהם. קושי זה הוביל את בני משפחת המנוח, בין היתר, לצמצום הקשרים החברתיים ולהימנעות מלהשתתף באירועים חברתיים ובשמחות, מתוך קושי ליהנות ומתוך תחושת אשמה לא-מעובדת אודות העובדה שהמנוח איננו עוד בין החיים והם עודם ממשיכים לחיות.

מתיאוריהם עלה, כי האובדן של יקירם המנוח גרם לשבר של המשפחה כולה....

ניכר, כי בני משפחת המנוח ממוקדים בשמירה על התפקוד הקונקרטי ועל הצגת תדמית יציבה ומאורגנת, במנותק מעולמם הרגשי הפגוע. הפער שבין תפקודים אלה, העצים את תחושת הבדידות והכאב, ובכך נפגעה גם היכולת של המשפחה לשמש כמערכת תמיכה זמינה ומכילה.

האובדן האלים והפתאומי של הבן המנוח והיקר, ערער את תחושת הביטחון הבסיסי שחווי בני הבית כאחד ואת האמונה שיכולים לחלום ולתכנן באשר לעתיד לבוא. מצב זה הותיר אותם עם תפיסה, כי לא ניתן לחזות אירועי חיים, ושיחסים עם הסביבה אינם בטוחים עוד.

36. יוצא כי, מדובר במשפחה אשר בתקופה שקדמה לטרגדיה אשר פקדה אותה, ניהלה חיי שגרה, תוך התמודדות עם קשיים ומשברים, בתקווה לעתיד טוב יותר. מותו של המנוח העמיד את בני המשפחה בפני משוכה גבוהה שבאה לידי ביטוי בטראומה של אובדן אדם יקר ואהוב, בנסיבות טראגיות ואלימות.

כאמור, המשפחה נמצאת כיום בשלבים ראשוניים בהליך ההתמודדות עם האבל והאובדן. בשלב התחלתי זה, כל אחד מבני משפחת המנוח מסגל לעצמו את דרכי ההתמודדות בהתאם

לגילו, ובהתאם לשלב ההתפתחות בו הוא מצוי, בשים לב למאפייניו האישיים. בולט, כי הנפגעים עסוקים בעיבוד החוויות שטרם הספיקו לחוות עם המנוח ובכך מתעצמת התחושה, כי הם איבדו את עתידו ואת עתידם המשותף.

לפי שירות המבחן, האובדן הותיר אצל בני המשפחה כאב עמוק וגעגועים, שאינם מרפים ואף הולכים ומתעצמים. להערכת גורמי הטיפול, הנפגעים זקוקים לסיוע מטעם גורמים מקצועיים, וזאת לצורך תמיכה והכוונה באשר להליך ההתמודדות עם טראומת האובדן. הנפגעים מאמינים, כי אין עונש שיוכל לפצות על האובדן הקשה. אולם, ענישה מחמירה עשויה להחזיר להם, ולו במעט, תחושות של ביטחון וצדק. להערכת שירות המבחן, סיום ההליך המשפטי יאפשר לבני משפחת המנוח להיות יותר פנויים לשיקום מצבם הרגשי והתפקודי.

אשר על כן, על רקע כל המקובץ לעיל, המליץ שירות המבחן, בנוסף לכל רכיב אחר בענישה, להטיל על הנאשם פיצוי כספי משמעותי, לטובת המשפחה של המנוח.

טיעוני הצדדים לעונש

37. במסגרת הבאת ראיותיה לעונש, ביקשה המאשימה להעיד מספר עדי-אופי מטעמה ואלה הם: מר שם טוב אוסדון, אביו של המנוח; הגב' מרים סילם, סבתו של המנוח; הגב' ולרי אוסדון, אמו של המנוח; מר יואב ברבי, מנהל בית הספר בו למד המנוח; חן אוסדון, אחיו של המנוח; יחזקאל שלום, חברו של המנוח; יהודה משה, דודו של המנוח. כל העדים כאחד, העידו באשר לאופיו הטוב של המנוח וכן אודות הנתנה, האהבה, העזרה לזולת ואהבת החיים שאפיינו את התנהלותו לאורך חייו הקצרים שנגדעו, בעודם בתחילתם. העדים, ובמיוחד בני משפחתו של המנוח, הדגישו את הכאב העצום שממאן להניח להם ושפוקד אותם באופן תדיר. הכאב העצום המהול בתחושה של אובדן, ניכר ובלט על פניהם העצובות ועיניהם הדומעות של עדי-האופי אשר תיארו, תוך בכי מר, את קשיחותו ואכזריותו של המוות הפתאומי, במיוחד על רקע הנסיבות האופפות את ההתרחשות הקשה מושא ההליך הפלילי כאן.

כאמור, העדים הדגישו את אופיו הטוב של המנוח, בציינם, כי הוא היה ילד מקסים, עדין-נפש חביב וחייכן, כאשר עזרה לזולת אפיינה את מהלכיו. המנוח עזר לחבריו בבית הספר, לחלשים, לקטינים וכן גילה אמפטיה למבוגרים ובמיוחד לסבתו, ועובדה היא שלא היה מוכן לעזוב אותה לבדה בכך שנשאר לגור אצלה וסייע בידה אף לאחר שמשפחתו עברה להתגורר במקום אחר. תכונה נוספת שבלטה אצל המנוח והעידה על אופיו, היא - אהבתו לגדל חיות ולטפל בהן ובעיקר אלו שסבלו מחולשה כלשהי.

העדים, כולם כאחד, חזרו והדגישו את אבני הנגף הרבות שניצבו -ועודן ניצבות- בדרכם, בבואם להתמודד עם האסון שפקד אותם כרעם ביום בהיר; אסון מיותר, שניתן היה להימנע ממנו.

המאשימה הגישה פלט רישום פלילי של הנאשם וכן את גזר הדין שניתן בעניינו במסגרת תיק קודם (מוצג עת/1).

38. מטעם הנאשם העידו; אימו ..., מר יעקב פרץ שעובד בקהילה טיפולית מלכישוע ביחידת האבחון וההשמה וכן מר ... , אשר שימש כמדריך ילדים בבית הספר בו למד הנאשם לאחרונה.

לאחר שמסרה את תנחומיה למשפחת המנוח, סיפרה אמו של הנאשם אודות בנה בצינה, כי הליך הגירושין אותו חוותה המשפחה השפיע על כל בני המשפחה לרעה. ההשפעה על הנאשם התבטאה בירידה חדה בהישגיו הלימודיים, חוסר גבולות והתנהגות לא נאותה. הנאשם קיבל טיפולים פסיכולוגיים ואלה לא סייעו בידו. בשלב מסוים החל הנאשם להשתמש בסמים והגיע לטיפול ב "מלכישוע". אולם, ללא הועיל.

בדבריה, התייחסה האם למערכת היחסים הטובה וליחסי החברות אשר שררו בין הנאשם לבין חברו המנוח עובר לאירוע; מכאן, אף היא, לא ידעה לציין מהו הגורם שהביא להתרחשות הקשה העומדת בבסיס ההליך כאן.

מר יעקב פרץ, מהקהילה הטיפולית "מלכישוע", טיפל בנאשם משך תקופה של כ- 3.5 חודשים, עת פנה זה האחרון לטיפול במסגרת הקהילה. מדבריו עולה, כי לנאשם דפוסי התמכרות קשים, וכי הגיע עם בעיות רגשיות עמוקות. העד לא הבחין בקיומם של סימני אלימות כלפי נערים. יחד עם זאת, הנאשם מיקד את כל תחושותיו פנימה בבחינת - אלימות פנימית. לגישתו של העד יעקב, בנאשם מקונן פוטנציאל עצום להשתקם ולהגיע להישגים.

מעדותו של מר ... , ניתן ללמוד על אופיו של הנאשם ועל היכולות הוורבאליות הגבוהות שלו; זאת, לצד המאפיינים הכוחניים, האלימים והמנהיגותיים הן השליליים והן החיוביים שקיימים אצלו. העד ... אף נחשף לבעיית השימוש בסמים ממנה סבל הנאשם ולצרכיו הטיפוליים. כאן המקום לציין, כי בין העד לבין הנאשם היו הרבה שיחות שנגעו להרגשותיו של הנאשם, לתסכול שקיים אצלו ולמצב השורר בבית והשפעתו עליו.

39. את טיעוניה לעונש, פתחה המאשימה בשיר קצר ומרגש ממנו ביקשה ללמדנו, בין היתר, על הצורך הקיים בחשיבות ההגנה על הקורבן הבא. לדידה, בית המשפט הוא אביהם של הקטינים/הילדים, בבחינת - הורה שאמור, ואף צריך, להגן על הקורבן הבא ולהרים דגל שחור כנגד מעשי-אלימות, במיוחד עת מדובר באלימות סתמית שסופה קטל והרג. המנוח נפל קורבן במלחמת האלימות הסתמית, כאשר המעשה האלים והאכזר בוצע על-ידי חברו הטוב לשעבר. במגמה לשמור על האינטרס הציבורי, מוטלת, על כתפיו של בית המשפט, החובה להוקיע את המעשים החמורים והשפלים של הנאשם שתוצאתם, מותו של המנוח, בטרם עת.

המאשימה הפנתה לדבריו של כב' השופט חשין כפי שבאו לידי ביטוי בעניין ג'ראח (ע"פ 8314/03), ממנו ניתן ללמוד על הצורך בהחמרה בענישתם של אלו שהורשעו בעבירות אלימות. עוד, הפנתה לעניין **חדד נגד מדינת ישראל** (דנ"פ 8473/01) ולצורך הקיים בענישה מרתיעה שאם לא כן, תשתלט האלימות על כל תחומי חיינו. לידי המאשימה, ההרתעה צריכה לבוא לידי ביטוי, בין היתר, בדרך של הטלת מאסר בפועל לתקופה

ממושכת.

כפי טיעוני המאשימה, לנאשם אחריות מלאה על ביצוע המעשים מושא כתב האישום. יתרה מזו, הנאשם הסתייע בשותפתו לעבירה. באשר לעונש הראוי, המאשימה ערה לכך, כי מערכת השיקולים אותה יש לקחת בחשבון עת עסקינן בקטין שונה מזו שנוגעת לבגירים. יחד עם זאת, החובה לעשות כל אשר ניתן למען שיקומו של העבריין-הקטין, אינה מקהה את חודו של הצורך בענישה אפקטיבית הלוקחת בחשבון גם את שיקולי הגמול, ההרתעה וההגנה על הציבור מפני עבריינים המבצעים עבירות אלימות, כמו במקרה זה העומד בפתחנו.

עוד, הפנתה המאשימה לע"פ 7512/14, שם התייחס בית המשפט להחלת הוראות תיקון 113 על קטינים.

כשיקולים לחומרה, ביקשה המאשימה להתייחס לשיקולים אלה; גיל הנאשם שכן, הוא היה על סף הבגירות בזמן ביצוע המעשים החמורים אשר בוצעו בקפידה, לאחר תכנון מדוקדק לאורך שעות ממושכות. כאמור, הנאשם ביצע את מעשיו בשיתוף פעולה עם שותפתו לעבירה, ארב למנוח בגרם המדרגות ודקר אותו דקירה עמוקה בלב שלא הותירה למנוח כל סיכוי להמשיך ולחיות. בהמשך, הנאשם ברח מן המקום מבלי להזעיק עזרה למנוח שהתבוסס בדמו. עיננו הרואות, התנהלותו של הנאשם, בזמן האירוע ומיד לאחריו, מלמדת על העדר חמלה כלפי המנוח. לזאת יש להוסיף את עברו הפלילי, הכולל עבירות אלימות וכן את הניסיונות הטיפוליים הכושלים בעברו של הנאשם. הנאשם לא לקח אחריות מלאה על מעשיו ואף צמצם בחלקו באשר לאקט פיתוי המנוח והבאתו לזירת האירוע.

עוד לחומרה, ציינה המאשימה, כי לא מדובר באירוע ספונטני או בקטטה שהתפתחה באופן פתאומי. נהפוך הוא, המדובר בפגיעה מתוכננת ואנושה שלא קדם לה כל מעשה התגרות מצדו של המנוח. מדובר במעשה שנעשה על לא כלום וללא כל סיבה. שיקול נוסף שיש לקחת בחשבון נוגע לתוצאה הטראגית של האירוע ולנזקים הקשים שמעשיו של הנאשם הסבו למשפחת המנוח שספגה מכה קשה ואנושה.

לסיכום טיעוניה, הדגישה המאשימה את העובדה, כי מדובר בעבירה חמורה אשר בוצעה על-ידי נאשם, שמעשיו באו מתוך חוסר יכולת לריסון עצמי, לאחר תכנון מוקדם, ואף תוך כדי ניהול הליכים משפטיים אחרים ולאחר ניסיונות טיפול כושלים. כל אלה מצביעים על מסוכנות גבוהה המחייבת את בית המשפט בנקיטה ביד קשה ואשר באה לידי ביטוי על-ידי הטלת ענישה המבכרת את השיקול הגמולי - הרתעתי על פני שיקולים אחרים. דומה כי, בענייננו אין כל מתווה טיפולי העומד על הפרק; הדברים אמורים במיוחד על רקע התרשמות גורמי הטיפול מקיומו של קושי אצל הנאשם בכל הנוגע לאפשרות של יצירת קשר טיפולי שכזה. למותר לציין, כי שירות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית כלשהי בעניינו של הנאשם.

המאשימה הגישה טבלת ענישה, כאשר לדידה, מדובר באירוע חמור מאוד המצדיק הטלת ענישה מרתיעה שיש בה כדי לשקף נכונה את חומרת המעשים. על רקע זה, ביקשה המאשימה להשית על הנאשם 16 שנות מאסר בפועל, זאת לצד עונש מאסר על תנאי ארוך ומרתיע

וכן, סכום פיצוי ברוח ההסכמות הקיימות בין הצדדים.

40. בטיעוניו לעונש, ביקש הסניגור לייחס חשיבות לעובדת תיקון כתב האישום וביקש גם לייחס משקל לעובדה, כי הנאשם הודה במיוחס לו בשלב מוקדם, עוד לפני שהחל הליך שמיעת הראיות ובכך חסך זמן שיפוטי יקר וגם חסך את העדתם של הורי המנוח. כן, כפי טיעוני ההגנה, המדובר בדקירה בודדת אחת. כן, בריחתו של הנאשם מהמקום, נעוצה בבהלה שאחזה בו לאחר מעשה הדקירה. לא זו אף זו, הנאשם לא התכוון לגרום למותו של המנוח, כפי שאירע בפועל, בסופו של אירוע.

כפי שצוין לעיל, אמו של הנאשם ביקשה להשתתף בכאב של משפחת המנוח והביעה צער באשר לתוצאות האירוע. ההגנה הדגישה גם, כי משפחת הנאשם מכרה את ביתם המשותף והציעה חלק מהתמורה כתשלום פיצוי למשפחת המנוח; אקט שיש בו כדי להעיד על צער אמיתי ועל רצון לסייע בידי הצד הנפגע. משפחת הנאשם אף ביקשה לשלם סכום פיצוי גבוה מזה אשר הוסכם עליו, אף ללא פריסה לתשלומים.

הסניגור המלומד הפנה לתוכן של תסקיר שירות המבחן, ממנו עולה, כי בתחילת דרכו, הנאשם היה תלמיד מצטיין, ... וזאת עד כיתה ו'. מאז חלה אצל הנאשם התדרדרות שמקורה בבעיות רבות, נפשיות, אישיות ובעיות מודחקות. ניסיונותיו להיגמל מסמים לא צלחו ועובדה היא שעברו הפלילי כולל עבירות סמים.

מהתסקיר עולה כי הנאשם נוטל אחריות מלאה על מעשיו. כן, מקוננים בו בושה, חרטה וייסורים, שהנאשם חווה תולדה למעשיו. לנאשם קיים אופק שיקומי שכן מדובר בקטין ועל רקע זה, יש ליחס משקל נכבד לאפיק הטיפול.

הסניגור המלומד הפנה לפסיקה ואשר במסגרתה הוטלו - 10 שנות מאסר ובחלקה בתי משפט אף הסתפקו ב - 7 שנות מאסר. כן, הוא ביקש לאבחן את הפסיקה אליה הפנתה המאשימה בציינו, כי אותה פסיקה אינה דומה לנסיבות האופפות את העושה ואת המעשה, דכאן.

בתורה, ביקשה המאשימה לאבחן את הפסיקה אליה הפנה הנאשם והטעימה, כי מדובר בפסיקה שיונקת מתוך נסיבות שונות מאלו אשר עמדו בבסיס ההתרחשויות מושא כתב האישום כאן ומשכך אין לגזור, מתוך הפסיקה הנ"ל, גזירה שווה.

41. הנאשם עצמו אמר את דברו בפנינו. הוא ביקש סליחה ממשפחת המנוח, הודה שעשה טעות חמורה ולטענתו, לא העלה על דעתו שמעשהו יוביל לתוצאה כה טרגית.

דין ומסקנות

42. הנאשם ביצע את העבירות בהיותו קטין, על סף הבגירות (בן 17 ומספר חודשים). משכך, חוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א - 1971, (להלן: "חוק הנוער"), חל בעניינו.

43. אמנם, השיקול המנחה בענישתו של הנאשם, הוא השיקול השיקומי, שכן זהו השיקול המנחה בענישתם של קטינים. יחד עם זאת, שיקול זה אינו בגדר שיקול בלעדי ולצדו יש ליתן משקל הולם גם לשיקולי ההרתעה והגמול, בהתחשב בנסיבות העבירה.

יפה סיכם זאת בית המשפט העליון במסגרת ע"פ 3203/13 מדינת ישראל נ' פלוני (20.11.13), כך:

"בבואו לגזור את דינו של קטין שהורשע בפלילים בכלל,, מקנה בית המשפט משקל יתר לנסיבותיו האישיות של הקטין ולסיכוייו להשתקם. מדיניות זו מושתתת על שלושה טעמים עיקריים: האחד, גילו הצעיר של הקטין, הגורם לכך שהתנהגותו העבריינית עלולה להיות תוצאה של חוסר בגרות, בשלות והבנה של חומרת המעשים והשלכותיהם; שנית, הרצון להגן על קטינים מפני תנאי כליאה קשים ומהיחשפות לדפוס התנהגות עבריינית בבית הסוהר שעלולה להיטמע בקטינים ולפגוע בסיכוייהם להשתקם; ושלישית, השאיפה לשקם קטינים שחייהם בתחילת דרכם לפני שתוחמץ ההזדמנות לכך (ע"פ 49/09 מדינת ישראל נ' פלוני, [פורסם בנבו] פסקה 9 (8.3.2009)). עם זאת, יש לזכור כי קטינות אינה מהווה מגן או מקנה חסינות מפני ענישה פלילית, ולצד משקל היתר שניתן לנסיבות האינדיבידואליות ולשיקולי השיקום, יש להקנות משקל הולם גם לשיקולי ההרתעה והגמול בהתחשב בנסיבות העבירה (ע"פ 1004/06 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (9.8.2006)). על רקע שיקולים אלה נקבע בפסיקתנו כי גזירת עונשו של קטין מצריכה איזון בין השיקולים הבאים שחלקם קשורים זה בזה: (א) חומרת העבירה ונסיבותיה; (ב) גילו של הקטין בעת ביצוע העבירה - ככל שהקטין צעיר יותר, כך יטה בית המשפט להעדיף הפעלה של אמצעים שיקומיים על פני אמצעים עונשיים; (ג) הבעת חרטה כנה ונטילת אחריות למעשים מהווה שיקול לקולה; (ד) סיכויי השיקום - בהקשר זה מוקנה משקל ניכר לתהליכי השיקום שהקטין עבר עד לשלב גזירת העונש כפי שהוא עולה מעמדתם של הגורמים הטיפוליים והמקצועיים כעולה בתסקיר שירות המבחן; (ה) עברו הפלילי של הקטין - עבר פלילי הוא שיקול לחומרה והיעדרו הוא שיקול לקולה (ע"פ 49/09 הנ"ל, בפסקה 13). יש לציין כי סעיף 41טו לחוק העונשין, התשל"ז-1977 קובע כי על ענישת קטין יחולו הוראות חוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971; וכי בית המשפט רשאי להתחשב בעקרונות

ובשיקולים המנויים בסימן **א'1 לפרק ו' לחוק העונשין**, העוסק בהבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה, כפי שחוקק **בחוק העונשין (תיקון מס' 113)**, התשע"ב-2012. במילים אחרות: **תיקון 113 לחוק העונשין** אינו חל במישרין על ענישת קטינים, אך בית המשפט רשאי להתחשב בשיקולים ובעקרונות שנקבעו בו בבואו לגזור את עונשם.

44. ראה גם ע"פ 5678/14 **מדינת ישראל נ' פלוני** (26.05.15), שם חזר בית המשפט והזכיר את אותם שיקולים המשמשים את בתי המשפט בבואם לגזור את דינו של קטין.

"אכן, בבוא בית המשפט לגזור את דינם של קטינים שהורשעו בפלילים עליו לתת משקל רב לנסיבותיהם האישיות ולסיכויי שיקומם, וזאת לאור חוסר הבשלות התודעתית של קטינים עקב גילם הצעיר, הרצון להגן על הקטינים מפני תנאי הכליאה והמפגש עם עבריינים בוגרים וכן מחויבותה של החברה לפעול לשיקום עבריינים קטינים. בהתאם לכך, הגורמים שיש לבחון טרם ההכרעה בעונשו של קטין הם גילו של העברין הקטין בעת ביצוע העבירה, עברו הפלילי, חומרת המעשים בהם הורשע, האם הוא נוטל אחריות למעשיו ומביע חרטה כנה, ומהם סיכויי שיקומו, זאת לצד מכלול הנסיבות הקונקרטיות של האירועים והמעורבים בהם (ע"פ 49/09 **מדינת ישראל נ' פלוני** [פורסם בנבו] (8.3.2009); ע"פ 3203/13 **מדינת ישראל נ' פלוני** [פורסם בנבו] (20.11.2013))."

45. וביחס להחלת תיקון 113 **לחוק העונשין** על עניינו של קטין, אכן, לפי סעיף 40טו **לחוק העונשין**, על ענישת קטינים חל **חוק הנוער**, ואולם נקבע שם, כי בית המשפט רשאי להתחשב ב"עקרונות ובשיקולים המנחים בענישה" המנויים בתיקון 113 **לחוק העונשין**, תוך מתן הדעת על היחס שבין שיקולי הענישה הקבועים **בחוק העונשין** לבין גילו של הקטין. עמד על כך, כב' השופט ע' פוגלמן בע"פ 8144/13 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פסקה 8 שם (10.3.2015) כדלקמן:

"ככל שהקטין קרוב יותר לבגירות בעת ביצוע המעשים, מוצדק יותר להתחשב בשיקולי הענישה הקבועים **בחוק העונשין**, ובעיקר בעיקרון ההלימה בין חומרת המעשה ומידת האשם לבין חומרת העונש".

46. לא אחת חזרו בתי המשפט והדגישו את חומרת העבירה שעומדת בבסיס כתב האישום מושא ההליך כאן. כן, בית המשפט העליון, לא פסח על הצורך הקיים בנקיטת דרכי ענישה הולמות ומרתיעות כנגד מבצעה של עבירה שכזו, גם עת מדובר בקטינים, כל זאת, במטרה למגר תופעה זו שהפכה לנפוצה במחוזותינו. עוד, הודגשה חשיבותם של חיי אדם, קדושת החיים והיותם ערך אוניברסלי בכל חברה מתוקנת, כך שכל הרומס ברגל גסה ערכים אלה, יזכה לתגובה עונשית הולמת:

"חיי אדם הם ערך מקודש בחברתנו. המעשה שעשה המערער הוא ביטוי

קיצוני של זלזול בערך זה. עליו, ועל עוברי עבירה כמותו, לשאת בעונש המרבי הקבוע בחוק; אלא אם כן נמצא צד זכות המצדיק הקלה בעונש. .." (ראו ע"פ 1456/01 - חליל חדד נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(1), 609, בעמ' 613-614).

ועוד, ביחס לחומרתה של העבירה, ראה ע"פ 8454/10 פלוני נ' מדינת ישראל (25.11.12), שם בפסקה 13 נפסק כך:

"לדאבוננו, בעשורים האחרונים, מוצא עצמו הציבור מול הסלמה מתמשכת במקרי האלימות הפוגעים בחברה. אחד ממלבי הבעירה של הסלמה זו הינו אדישות, המהווה קרקע פורה להסלמה שכזו. אדישות - אפתייה - הוגדרה ביוון העתיקה כחוסר עניין בסוגיות בהן אין האדם יכול לשלוט. לשון אחר, זוהי תחושת חוסר האונים של הפרט הסבור שאין הוא מחזיק ביכולות להתמודד עם האתגר. על קרקע אדישה זו, צומחים עשבי האלימות השוטים. מערכת אכיפת החוק אינה יכולה לעמוד מנגד. עליה לעקור את עשבי האלימות מן השורש. אין היא יכולה לתת ידה לאדישות, שסופה באלימות. כבר לפני למעלה מחצי עשור צפה השופט א' א' לוי את התפתחות הסוגיה:

"על התנהגות מסוג זה יש להגיב ביד קשה, ואם לא כך ננהג, תשתלט האלימות על כל תחומי חיינו. אכן, בתי המשפט התריעו, ולאחרונה אף ביתר שאת כנגד נגע האלימות. אולם, הגיעה השעה לעשות מעשה, ובראש וראשונה, להבהיר בדרך הענישה לעבריינים בכוח, ואפילו צעירים הם, כי המענה לאלימות תהיה כליאה ממושכת, ולתקופות מאסר שעלולות להיות משמעותיות" (ע"פ 3562/05 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (20.7.2005), ההדגשה אינה במקור).

לשם ניקיון הדעת נציין, כי, הנאשם ביצע את מעשיו לאחר שהצטייד, מבעוד מועד, בסכין. תופעה פסולה ומסוכנת זו שעניינה החזקת סכין למטרה לא כשרה, זכתה בפסיקה לכינוי - "תת תרבות הסכין"; בע"פ 175/10 ישי חנוכיב נ' מדינת ישראל (28.7.2011), הזכיר כב' השופט י' דנציגר, את ההלכה ואשר לפיה - אל לו לבית המשפט להישאר אדיש נוכח נפוצותה של תופעה זו. על בתי המשפט להחמיר אף עם אלה המתירים לעצמם להחזיק כלי משחית שכזה במטרה ברורה לפגוע באחר ומתוך הבנה לתוצאות הקשות האפשריות למעשיו. מדי יום, נחשפים אנו למקרים, דוגמת המקרה מושא גזר הדין כאן, בהם, החזקת סכין הינה שלב מקדים ומכין לשימוש בו. מכאן; ניסיון החיים מלמדנו, כי, מי שמחזיק סכין למטרה לא כשרה, סביר להניח, כי, בסופו של יום, יעשה בו שימוש. דברים אלה נכונים שבעתיים, נוכח מעשיו של הנאשם אשר עשה שימוש בנשק קר והביא, במו ידיו, לקיפוח חיי אדם.

47. דיו רב נשפך באשר לקלות הבלתי נתפסת, בה, כמעט מדי יום, נגדעים חיי אדם, על לא כלום. חילופי דברים וסכסוכים מובילים במקרים רבים מדי לנקיטה במעשי אלימות

קטלניים, שאין להשלים עימם.

48. בראש ובראשונה עלינו לשוות לנגד עיננו את המנוח שחייו קופדו בנסיבות כה טראגיות. כמבואר לעיל, להגנה על ערך החיים וקדושתם שמור משקל משמעותי ביותר במלאכת הענישה. כפי עובדות כתב האישום בהן הודה הנאשם, החל ממועד ומשלב מסוים, על רקע סיבה שלא התחווירה לנו, מערכת היחסים הטובה שהייתה בין הנאשם לבין המנוח עלתה על שרטון. כאמור, לא נהיר לנו מהי הסיבה המדויקת אשר הביאה את הנאשם לביצוע מעשיו, עת החליט לשלוף סכין ולדקור את המנוח עמוקות, תוך שהוא מגלה "נחישות" בביצוע מעשיו אלה. אך ברור, כי המעשה בא על רקע מערכת היחסים העכורה ששררה לאחרונה בין המנוח לבין הנאשם. ברי, כי אין בפנינו מעשה ספונטאני; המדובר הוא באירוע שתוכנן בקפידה על פני מספר ימים תוך בחירה ופסיעה במתווה פעולה ייחודי ואף תוך תכנון וביצוע בצוותא חדא עם גורם אחר. כן, לא מדובר בהחלטה שהיא תולדה מידית או רגעית של טריגר או סיטואציה אליה נקלע הנאשם בעל כורחו. לנאשם היה די והותר זמן לעמוד על חומרת ותוצאות מעשיו שהם פרי תכנון מוקדם ואף לחדול מביצועם. ניכר, כי הנאשם שימש כמי שהגה, יזם, תכנן, יישם ואף פעל לאורך זמן, יחד עם השותפה שלו למעשים, בנחישות וללא היסוס לשם הוצאת זממו (קרי - דקירת המנוח ופגיעה בו) אל הפועל.

דומני, כי במקרים כגון דא, על בתי המשפט להעביר מסר חד וברור, לפיו - נקיטה באלימות כה קשה, תוך שימוש בנשק קר שהוכן מבעוד מועד, תיענה בענישה הולמת שיש בה כדי לשקף את חומרת המעשה ואף להרתיע מפני הישנותן של עבירות דומות; קל וחומר כאשר מדובר בתוצאה טרגית וקטלנית.

49. אל לנו להתעלם מהנזק הרב והבלתי הפיך שנגרם תולדה למעשיו של הנאשם. חייו של המנוח נגדעו בן רגע, בהיותו צעיר בימים, קטין בן 17 שנה ומספר חודשים, וזאת בטרם יזכה לממש את חלומותיו. אכן, כפי שנגלה לנגד עיננו, עת שמענו בקשב רב את בני משפחת המנוח, האובדן הינו כבד מנשוא. השפה, על שלל מילותיה וביטוייה, נחשפת בשיא חולשתה ובדלותה נוכח הדמעות שזולגות מעיני הוריו, בני משפחתו, סבתו וחבריו של המנוח. אין ספק, כי בני המשפחה והחברים חווים, מדי יום, תחושות קשות של אובדן ושבר קשים מנשוא; אודות כך, ניתן ללמוד גם מתסקיר נפגע העבירה. כשופטים שיושבים על מדין, חשים אנו את עומק ועוצמת הכאב והאובדן שחלחלו אל תוך הנפש הדואבת של בני משפחתו ומכריו של המנוח. כן, אל לנו לאפשר למוות האכזר לחסום את עיננו ולמנוע מאתנו מלראות ומלחוש את הכאב, הסבל והפגיעה הקטלנית, כפי שנגרמו למנוח עצמו.

50. דומני, כי צודקת המאשימה בטיעוניה עת ציינה, כי חומרת מעשיו של הנאשם מקבלת משנה תוקף בשים לב להתנהלותו אף לאחר מעשה הדקירה. מיד לאחר שדקר את המנוח, עזב הנאשם את הזירה מבלי להושיט עזרה למנוח שהתבוסס בדמו. קור רוח ואכזריות ליוו את מעשיו של הנאשם, לאורך כל שרשרת התכנון והביצוע של מעשי העבירה.

51. הנאשם עשה למען שיבוש מהלכי חקירה גם לאחר שביצע את מעשיו, וזאת על ידי מחיקת

חלק מההודעות וההתכתבויות שהיו בינו לבין שותפתו לעבירה.

52. כאמור, גילו הצעיר של הנאשם בעת ביצוע המעשים עמד לנגד עיניו. אולם, קטינות אינה יוצרת חסינות ואין בה כדי לסייע בידו להקלה ממשית בעונשו, בנסיבות כפי שתוארו לעיל. הנאשם ביצע את העבירות בהיותו על סף הבגירות ולא ניתן לומר, כי חוסר בשלותו הביא לביצוע המעשים. גם עברו של הנאשם מלמדנו, כי, על אף גילו הצעיר, הספיק לצבור לחובתו שתי הרשעות קודמות האחת - בתחום הסמים והשנייה - החזקת סכין, גניבה והפרעה לשוטר, והוא אף נדון למאסר בפועל לתקופה של 6 חודשים לצד עונשים נוספים. הנה כי כן, המדובר הוא בנאשם שזו לו אינה הפעם הראשונה שמעורב בהתרחשות פלילית כלשהי, נמצא על סף הבגירות וביצע בעבר עבירות סמים ואלימות ובכללן, החזקת סכין למטרה לא כשרה. עונשים קודמים שהוטלו עליו, לא הרתיעוהו מלשוב לסורו.

53. תסקיר שרות המבחן אשר הוגש בעניינו של הנאשם, הפנה את הזרקורים אל עבר גורמי הסיכון וחומרת העבירה לצד תוצאותיה הטרגיות. כן, גורמי הטיפול לא הצליחו, בסופו של יום, לגבש המלצה טיפולית כלשהי בעניינו של הנאשם. הנאשם השתתף בהליך טיפולי אף מיוזמתו, אולם, הליך זה היה עקר ולא נשא פרי. דומה כי, הנאשם בחר לפסוע במתווה תלול מבלי לתקן את דרכיו. הנאשם החל להשתמש בסמים ולא הצליח להפיק תועלת מגורמי הטיפול אליהם הופנה. פועל יוצא, בעניינו של הנאשם אין כל תכנית טיפולית, כך שאפיק שיקומי אינו רלוונטי בעניינו.

54. אכן, הנאשם הודה בכתב האישום המתוקן בטרם החל שלב שמיעת הראיות. הודאת הנאשם, כמו גם החיסכון בזמן שיפוטי יקר, הינם שיקולים שיש לקחתם בחשבון בשלב גזירת הדין.

55. ועוד, בבואנו לגזור את דינו של הנאשם, שמים אנו לנגד עינינו, גם את נסיבותיו המשפחתיות והאישיות (מלבד גילו, עברו הפלילי ומאפייני אישיותו), ... אשר, ללא ספק, השפיעה לרעה עליו והביאה להתדרדרות במצבו ובהתנהגותו. שירות המבחן התייחס לכך בהרחבה והפנה את הזרקור גם לבעיות ההתנהגותיות של הנאשם, ובכלל זה לבעיית השימוש בסם ולהעדר שיתוף פעולה מצדו עם גורמי הטיפול וזאת גם נוכח אפיקים טיפוליים אליהם הופנה, לשווא.

56. בפני שרות המבחן, ואף בפנינו, הביע הנאשם חרטה על מעשיו. לדידו, הוא לא צפה את התוצאה הטרגית. הוא התייחס לפרטי העבירה ולכאב הרב שמלווה אותו. שירות המבחן התרשם, כי ענין לנו בנאשם מיוסר, נוכח תוצאותיה הטרגיות של העבירה, מחובר היטב לחומרתה ומודע, כיום, לשיקול דעתו המוטעה. כך גם הוריו של הנאשם; אמו העידה בפנינו, הצטערה על קרות המקרה והביעה צער כן ואמתי, התייחסה לחומרת מעשיו של בנה וההשפעה שלהם על חייה משפחתה ואף הביעה רצון לפצות את משפחת המנוח, אף על-ידי תשלום סכום פיצוי גבוה מזה אשר הוסכם עליו. שני עדי האופי הנוספים אשר העידו מטעמו של הנאשם, מסרו אודות הנאשם ואופיו הטוב, כך לדבריהם.

57. לעניין העונש; ב"כ המאשימה הציגה פסיקה ממנה ביקשה ללמדנו על רמת הענישה הנהוגה במקרים דומים. המאשימה צירפה טבלת ענישה ביחס לעבירות של הריגה תוך שימוש בסכין עת עסקינן בקטין. לדוגמה:

ע"פ 9422/11 דהן נ' מדינת ישראל (03.07.13); הוטל על המערער עונש של 15 שנות מאסר. הנאשם היה בן 18 וארבעה חודשים בזמן ביצוע מעשה העבירה. כן, הוא נעדר עבר פלילי. הנאשם שם, רדף אחר המנוח בעקבות ויכוח שנתגלע ביניהם על סיגריה ואז דקר אותו בגבו. הנאשם הודה במסגרת הסדר טיעון.

תפ"ח (מרכז) 47874-05-12 מדינת ישראל נ' פלוני; הנאשם נידון ל- 17 שנות מאסר. בעת ביצוע העבירה, הנאשם היה קטין בן 17 ו- 3 חודשים. נוהלו הוכחות והנאשם זוכה מעבירת רצח והורשע בהריגה. לנאשם היה עבר פלילי.

ע"פ 6294/11 פלוני נ' מדינת ישראל; הוטלו עונשים חמורים, הנאשמים ניהלו הוכחות, זוכו מעבירת רצח והורשעו במעשה הריגה ובעבירות נוספות שעניינן, חבלה חמורה בנסיבות מחמירות ועוד.

ע"פ 2638/10 פלוני נ' מדינת ישראל (24.3.11); הנאשם נידון ל- 13 שנות מאסר. המערער היה בן 16 בעת ביצוע העבירה והמנוח בן 19. שם, המדובר היה במעשה דקירה באמצעות סכין בחזה שפגעה בלב. כאמור, הנאשם הודה. לדידי המאשימה, יש לאבחן בין מקרה זה לבין המקרה שלנו שכן, במקרה שם המדובר היה בנאשם בן 16, נעדר עבר פלילי כאשר האירוע התפתח באופן ספונטני.

ע"פ 6508/05 פלוני נ' מדינת ישראל (13.09.06); הנאשם הינו קטין בן 16 ללא עבר פלילי, דקר את המנוח בסכין בעקבות קטטה ללא כל היכרות מוקדמת, לא נשמעו ראיות והנאשם נידון ל- 12 שנות מאסר. גם מקרה זה יש לאבחן מהמקרה שלנו. כן, הנסיבות אינן דומות.

קיימים מקרים נוספים אליהם הפנתה המאשימה, כפי המופיע בטבלת הענישה אותה הגישה. יש לציין, כי חלק מהמקרים הנ"ל אינם תואמים את הנסיבות שבפנינו, אם זה מבחינת נסיבות המעשה ו/או נסיבות העושה, למקרה שבפנינו.

58. הסניגור המלומד, הפנה אף הוא לפסיקה מתאימה (ענ/1), וביקש לאבחן את הפסיקה אליה הפנתה המאשימה בציינו, כי המדובר במקרים שאינם מתאימים למקרה דנן ומשכך אין לגזור מתוך פסקי הדין שהוצגו על-ידי המאשימה גזירה שווה באשר לענייננו.

במסגרת ע"פ 1565/14 פלוני נגד מדינת ישראל (25.02.15); פסק דין שההגנה מפנה אליו; בית המשפט העליון הקל ברכיב המאסר בפועל אשר הוטל על המערער והעמידו על 7 שנות מאסר. הנאשם, קטין בן 16.9 שנה בעת ביצוע העבירה, נטול עבר פלילי, כאשר ביצע את מעשה העבירה לאחר שיצא להגנת בני משפחתו שהותקפו על ידי המנוח וחברו. גם התנהלותו של המערער לאחר ביצוע העבירה נזקפה לזכותו שכן, הוא הזעיק עזרה.

מכאן, ברי, כי נסיבות מקרה זה אינן דומות למקרה שלנו.

בע"פ 8242/15 **פלוני נ' מדינת ישראל** (11.12.16), נידון המערער לעונש בן 10.5 שנות מאסר. הנאשם קטין בן 17.5 בעת ביצוע מעשה העבירה. שם, המדובר היה במנוח שנמלט מהמקום, הנאשם רדף אחריו ודקר אותו פעמיים, וזאת זאת על רקע סכסוך קודם בין הצדדים. יש לציין, כי במקרה הנ"ל, המדובר היה בנאשם נעדר עבר פלילי והצדדים הגיעו להסדר טיעון במסגרתו המאשימה הגבילה עצמה לעונש של 10.5 שנות מאסר. בית המשפט אימץ את הגבול העליון בהדגישו את חומרת העבירה. מכאן, גם מקרה זה יש לאבחן אותו מהמקרה שבפנינו.

בע"פ 671/12 **פלוני נ' מדינת ישראל** (13.02.13); המערער נידון ל- 10 שנות מאסר בגין עבירה שעניינה הריגה. המערער היה קטין על סף הבגירות בעת ביצוע מעשה העבירה, כאשר העבירה בוצעה על רקע אלימות הדדית. גם מקרה זה יש לאבחן מהמקרה עסקינן שכן, בענייננו, אין המדובר באלימות הדדית.

59. אכן, קיימים מקרים במסגרתם הושתו עונשים של 11-12 שנות מאסר, ולעתים אף פחות מכך, אך זאת בשים לב לנסיבות מיוחדות שכללו העדר עבר פלילי, קושי ראיתי, התגרות ו/או אלימות-הדדית שקדמה למעשה העבירה ו/או נסיבות אישיות חריגות ומיוחדות. לעתים המדובר היה בשילוב של מגוון גורמים ונסיבות, כגון; גיל, העדר עבר פלילי, נסיבות שונות ועוד. לצד זאת, ניתן למצוא מקרים בהם הושתו עונשים של 15 עד 17 שנות מאסר ואף מעבר לכך.

60. לעניין החיוב בפיצויים, כפי שהוסכם בין הצדדים, סוכם על תשלום סכום של 125,000 ₪, כאשר 25,000 ₪ ישולמו עד למתן גזר הדין והיתרה, על סך של 100,000 ₪, זו תשולם ב-20 תשלומים שווים, על סך של 5,000 ₪ כל תשלום. במסגרת הטיעונים לעונש בפנינו, הוצע על ידי משפחת הנאשם להעלות את הסכום ולהעמידו על סך 140,000 ₪ בתשלום מיידי. בהקשר זה אך נציין, כי בעבירות המתה יש להורות על חיוב משמעותי. אמנם אין בכך כדי לפצות על אובדן חיי אדם, אך עדיין, יש בכך כדי להביע, ולו במידת מה, סלידה ממעשה כה נפשע.

61. בנסיבות מקרה דנן, בשים לב לנסיבות האופפות את מעשה העבירה, ובכלל זה - סוג העבירות המיוחדות וחומרתן, הערכים שנפגעו תולדה לביצוע העבירות הנ"ל, מידת הפגיעה בהן ומדיניות הענישה הנוהגת, גילו של הנאשם, נסיבותיו האישיות ושלל הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה כפי שפורטו בהרחבה לעיל, וכן על רקע התסקירים שהוגשו ומידת הנזק שנגרם למנוח ובני משפחתו והעובדה, כי המאשימה הגבילה את עצמה לעונש מאסר בפועל בן 16 שנות מאסר, הוחלט להרשיע את הנאשם ולהטיל עליו עונשים אלה:

1. 13.5 שנות מאסר, שימנו החל מיום מעצרו מיום **17.04.16**.

2. 24 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, והתנאי הוא שלא יבצע במהלך תקופה זו

עבירת אלימות מסוג פשע.

3. 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, והתנאי הוא שלא יעבור במהלך תקופה זו עבירת אלימות מסוג עוון או קשירת קשר לפשע, או החזקת סכין למטרה לא כשרה.

4. 8 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, והתנאי הוא שלא יעבור במהלך תקופה זו עבירה של שיבוש מהלכי משפט.

5. פיצוי למשפחת המנוח בסך של 140,000 ש"ח. סכום שכבר הופקד בקופת בית המשפט והמזכירות תפעל למען העברתו למשפחת המנוח, ביחד ולחוד.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

ניתן והודע היום ה' שבת תשע"ז, 01/02/2017 במעמד הנוכחים.

סאאב דבור, שופט

יפעת שיטריט, שופטת

אסתר הלמן, שופטת
ס. נשיא, [אב"ד]

הוקלד על ידי חנה טוריק